بخش پایانی

راه حل خروج صنعت از وضعیت نامناسب فعلی

توسعه ایران و مشکلات فراروی آن در گفت وگو با ابراهیم رزاقی اقتصاددان

گفت وگو از: یوسف ناصری

دکتر ابراهیم رزاقی اقتصاددان و استاد دانشگاه در دو بخش گذشته گفت وگوی خود، از مشکلات فراروی اقتصاد و توسعه ایران سخن گفت. در گفت وگو با او مباحث مختلفی مطرح شد، ازجمله اینکه تولید صنعتی کشور ما با چه چالش هایی روبرو است و راه برون رفت صنعت از وضعیت نه چندان نامناسب فعلی چیست؟

الآن مسکن خریدار بیشتر دارد و سودبیشتری هم نصیب سرمایه دار می کند، می توان چنین توصیه ای را ارائه داد و مورد پذیرش هم قرار بگیرد؟

ممکن است خریدار زیادی در این زمینه وجود داشته باشد ولی وقتی دولت حمایت نکند و در عوض دولت از تولیدکنندگان صنعتی حمایت نماید سرمایه ها به طرف تولید سوق داده می شود.

اگر دولت از بخش ساختمان سازی و مسکن حمایت نکند، ساختمانی هم ساخته نمی شود، در حالی که نیاز به مسکن شدت پیدا کرده است.

البته ما الآن در حوزه مسکن در شرایط انحصاری هستیم و قیمت مسکن کاهش پیدا نمی کند. یعنی علی رغم ازدیاد ساخت و ساز، همچنان قیمت مسکن پایین نمی آید. وقتی هم قیمت مسکن به فرض پایین بیاید و یا شرایط رکود حاکم باشد کسی خانه اش را نمی فروشد. این معنایش انحصار است. کسی هم که در بازار خرید و فروش مسکن کار نمی کند و فقط یک خانه ای دارد که می خواهد آن را بفروشد او هم وارد انحصار می شود. چون وقتی قیمت مسکن پایین بیاید خانه اش را نمی فروشد.

در چنین وضعی شرایط انحصاری حاکم است و نه شرایط بازار رقابتی. از طریق انحصار هم نمی توان فکر کرد که چون تقاضا هست باید به آن پاسخ داد. تقاضا، تقاضای دلالی و واسطه گری در بازار مسکن وجود دارد. مطابق برخی آمارها حداقل ۲۰۰هزار واحد مسکونی خالی در تهران وجوددارد. وقتی که انحصار نباشد، در شرایط رکود، قیمتها کاهش پیدا می کند و کسانی می آیند به خریدهای تازه دست می زنند وبازار رونق می گیرد.

این وضعیت نشان می دهد که اغلب افراد در پی کسب سود بیشتر هستند؟

با این وضعیت نمی توان نتیجه گرفت که کشور ما توسعه پیدا کند. شما هر پولی را به هر صنعتگری هم بدهید، آن را به جایی می برد که سود بیشتری کسب کند یاممکن است بگوید من مایل نیستم در ایران سرمایه گذاری کنم. بنابراین ما مجبوریم آن نظریه را به مقوله ای به نام اخلاق، منافع ملی و فرهنگ ملی پیوند بزنیم. چون بالاخره ما می خواهیم کشور ما پابرجا بماند و ما نمی خواهیم کشور ما مستعمره کشورهای دیگر باشد ولی دستیابی به توسعه صرفاً از طریق سود و کسب سود بیشتر محقق نمی شود. آن آدمی که بر مبنای تئوریهای اقتصادی صرفاً براساس سود واکنش نشان دهد نمی تواند به توسعه کشور ما در شرایط کنونی کمک کند.

ما برای پیشبرد کارها باید یک نظام آموزشی جدیدی راه اندازی کنیم که سرمایه دار ما به فکر مردم وجامعه باشد وبخشی از سود صنعتی اش را صرف سرمایه گذاری مجدد در صنایع کند و مسائلی از این قبیل؟

این کار مشکلی است. کار ساده تر این است که در حال حاضر از تولیدکنندگان فعلی کشور حمایت کنیم. یعنی به کسانی که اخلاق مند و ارزشمند هستند کمک کنیم.

چندروز پیش در یک برنامه تلویزیونی، سرمایه داری را نشان می داد که در سمنان کارخانه ای را راه اندازی کرده است. وقتی از او علت این کار را پرسیدند گفت من سرمایه زیادی دارم و از همشهریانم خجالت می کشیدم که کاری انجام ندهم و آنها بیکار باشند.

این فرد می داند که با این کار سودش کاهش پیدا می کند ولی افتخارش این است که به همشهریهای خود خدمت کند والا می توانست در کارهای تجاری به فعالیت بپردازد و مشکل خاصی هم برایش به وجود نیاید.

ما که به صورت فردی نمی توانیم جریان مستمری را ایجاد کنیم و از این طریق بتوانیم صنعت کشور را شکوفا سازیم؟

قبول دارم ولی آن کار درازمدت الآن نتیجه نمی دهد. یک عمر دیگر باید صبر کنیم. الآن آنهایی که هستند باید مورد حمایت قرار گیرند و در حال حاضر از چنین افرادی حمایت کنیم که در جریان و سیلاب خروشان سرمایه داری خودخواهانه ایران برباد ده، شرکت نکرده اند. ما باید چنین افرادی را پیدا کنیم که در عرصه های تولید، صنعت و کشاورزی به کار مشغولند و در گام بعدی امکانات عظیمی را در اختیار آنها قرار بدهیم. در این حالت هم نباید نگران باشیم. ما به جای اینکه ۱۰میلیاردلار را به ۱۰۰هزار نفر متقاضی بدهیم و نتیجه اش هم نامشخص باشد بهتر است این مبلغ را به فرض به ۱۰ نفر بدهیم که نتیجه قابل توجهی هم عاید شود.

ما باید در قبال پولی که خرج می کنیم توجیه لازم را هم داشته باشیم و از این راه می توانیم کشور را صنعتی کنیم. به اعتقادمن، صنعتگران ما بایستی قهرمانان ملی ما تلقی بشوند

اختصاص چنین اعتباراتی به این افراد معدود به انحصار کشیده نمی شود؟

خیر! به هیچ وجه به انحصار کشیده نمی شود. چون اینها عرق وطن دوستی دارند و کالاهای خارجی هم با محصولات آنها رقابت می کند و در درازمدت هم نمی توانند انحصاری عمل کنند. هر وقت بخواهند انحصاری عمل کنند تعرفه گمرکی را کاهش می دهیم و انحصار داخلی را می شکنیم. مثلاً می توانیم نرخ تعرفه گمرکی را از ۳۰درصد به ۲۰درصد کاهش دهیم و باعث شویم کالای خارجی با سهولت به بازارهای داخلی وارد شود و به تولید کننده هشدار لازم داده می شود که به فکر انحصار نباشد.

امیرکبیر هم در میان سماورسازان کشور، یک نفر سماورساز چیره دست را انتخاب کرد و از همان یک نفر به شدت حمایت کرد و از او خواست سماورهایی مشابه سماورهای خارجی تولید کند. بعد از عزل و قتل صدراعظم مذکور، دولت سراغ همان سماورساز رفت و به اسم اینکه حتماً زد و بندی صورت گرفته، اموال دولتی را از او پس گرفت و باعث فلاکت و فقر او شد. فکر نمی کنید اعطای این وامها به چند نفر باعث شود چندسال بعد چنان شائبه هایی در مورد این افراد به وجود بیاید و صنعت کشور هم دچار مشکل شود؟

ممکن است چنین شود، ولی ما راه حل دیگری هم نداریم. چون دنیای امروز دنیای شرکتهای عظیم است که با همدیگر رقابت می کنند و قدرت چانه زنی هم در سطح بین المللی را دارند. ما اگر الآن در صنایع خودروسازی قدرت چانه زنی داریم به خاطر این است که چند شرکت عمده در کشور ما حدود یک میلیون خودرو تولید می کنند. اگر این تعداد خودرو و تولید توسط ۱۰۰شرکت صورت می گرفت، تولید کنندگان خارجی این نوع ارتباطات را با صنایع ما برقرار نمی کنند.

در این دنیای جدید، تولیدکنندگان ما باید به صورت یک طبقه قدرتمند دربیایند و از منافع طبقاتی خودشان دفاع کنند و باید از منافع کارگران هم دفاع کنند تا کارگران با آنها در ستیز قرار نگیرند. در ضمن باید از منافع مصرف کننده هم دفاع کنند و تجار را در خدمت خود بگیرند ولی باز باید اشتباه نشود و تولید کننده بخواهد سرور تاجر باشد. در چنان حالتی ما با یک نظم خاص از نظر اقتصادی روبرو می شویم که حرف آخر را تولید کننده، پژوهشگر، عالم و دانشمند می زند. در چنین شرایطی صنعت کشور هم پیشرفت می کند و در نتیجه همبستگی ملی هم به وجود می آید و دولت هم از گرفتن مالیات از تولید کننده در تنعم خواهد بود. از این طرف هم صادرات غیرنفتی ما نیز افزایش پیدا می کند. درآمد نفت هم صرف خرید تجهیزات تولید می شود و به توسعه صنعتی کشور کمک می کند و نه اینکه غالب واردات ما مثل الآن صرف خرید کالاهای مصرفی بشود.

اگر ما بخواهیم آن برنامه درازمدت در مورد تربیت افراد را هم در نظر بگیریم، آن برنامه و اجرای آن چه الزاماتی دارد؟

من فکر می کنم قبل از انجام آن کار، باید این وامهای فعلی را در اختیار افراد تولیدگر وشناخته شده قرار بدهیم. چون نتیجه آن کار درازمدت معلوم نیست چه می شود. در سالهای ۱۳۵۶ -۱۳۵۵ ما دیدیم که اخلاق انسانی و اسلامی رشد پیدا کرد و در ایام انقلاب و جنگ به اوج خودش رسید و ما دیدیم که افراد حاضرند جان خود را فدا کنند ولی آن خصائل تحت تأثیر عوامل مختلفی کاملاً ممکن است تغییر پیدا کند. در آن مقطع اگر کسی در مقابل خدمتی که انجام می داد پولی نمی گرفت عادی جلوه می کرد ولی الآن وضعیت به گونه ای شده که اگر فرد پول نگیرد گفته می شود که کاسه ای زیر نیم کاسه است. از زمانی که سیاست تعدیل با امکانات عظیمی در پیش گرفته شد یک باره آتش به هر چه اخلاق بود زده شد.

در آن مقطع زمانی، بسیاری از افراد سودطلب و منفعت پرست در اثر انقلاب به آدمهایی ایثارگر تبدیل شدند و همه چیز برای جمع و عقایدشان می خواستند ولی در سالهای بعد، روند وقایع به سمت و سوی دیگری کشیده شد.

این است که من فکر می کنم شرایط جامعه ما برای آن حالت فراهم نیست و ممکن است آن کار نتیجه ندهد. الآن میلیونها نفر تحصیلکرده دانشگاهی داریم و هدف هم باید این باشد که آنها خدمتگزار کشور باشند ولی در عمل می بینیم که تحصیلکردگان زیادی، مغازه دار و یا مسافرکش می شوند.

اگر ما شرایط را آماده کنیم آن برنامه هم قابل تحقق است و ما می توانیم روحیه ایران دوستی و روحیه جمعی را تقویت کنیم. ژاپنی ها چه کار کردند؟ می آمدند در حد ۱۷ساعت کار می کردند و به تدریج مشاهده کردند که کشورشان توسعه پیدا کرد و ماحصل کار خود را دیدند.

از دید شما این کار کوتاه مدت بسیار ضروری تر است؟

بله؛ بسیار ضروری است. بویژه من فکر می کنم که ما تا کی چنین درآمد نفتی فوق العاده را می توانیم داشته باشیم. در ضمن جمعیت کشور ما دارد به مرز ۱۰۰میلیون نفر می رسد. این فرصتهای تاریخی بسیار مغتنم است. ما باید در قبال پولی که خرج می کنیم توجیه لازم را هم داشته باشیم و از این راه می توانیم کشور را صنعتی کنیم. به اعتقادمن، صنعتگران ما بایستی قهرمانان ملی ما تلقی بشوند. به همان صورت که ما در زمینه دفاع نظامی و انتظامی آدمهای قوی داریم، به همین صورت باید آدمهای خلاق و توانمند در عرصه صنعت را هم پیدا کرده و باید آنها را به جامعه معرفی کنیم.

نمک کم مصرف کنید، امّا نمک سالم و بهداشتی تابان مصرف نمایید

نمک تابان

تابان شور زندگی

نمک کریستاله تابان
نمک تصفیه شده مخصوص صنایع غذایی
ساخت ایران
وزن خالص: ۲۵ کیلوگرم

۱۰۰درصد کریستاله تصفیه شده خالص بهداشتی

با خلوص حداقل ۹۹/۵ درصد

۱۰۰درصد کریستاله تصفیه شده بدون خالص بهداشتی

علامت استاندارد ایران نشانه مرغوبیت کالاست

دارای گواهینامه ایمنی بهداشت مواد غذایی (HACCP) از مؤسسه TÜV آلمان

دارای گواهینامه مدیریت کیفیت ISO9001 از مؤسسه TÜV آلمان

عضو انجمن تولیدکنندگان نمک تصفیه ایران

شرکت معدنی املاح ایران (سهامی عام)
تلفن دفتر فروش: ۸۸۷۰۲۹۰۸
فاکس: ۸۸۷۱۶۵۶۴
پست الکترونیکی: info@amlah.com

Iran Mineral Salts Co.(Amlah)
Tel: (+98 21) 88702908
Fax: (+98 21) 88716564
www.Amlah.com

آریاتیک آسیا

قابل توجه کلیه سازمانهای دولتی، ارگانهای نظامی و انتظامی، سازمان حوادث غیر متروقبه کشور، ورزشکاران رشته کوهنوردی و نجات محترم، شرکت آریاتیک آسیا درزمینه کیتهای نجات Emergency Kit و Removeable disc فعال می باشد. از کلیه عزیزان دعوت به عمل می آید جهت تهیه و یا خرید ابزار با شماره تلفن: ۸۸۷۷۰۰۷ (۱۰ خط) تماس حاصل فرمایند.

آگهی مزایده عمومی
شماره ۸۴/۱۲۷

بانک ملت در نظر دارد:
تعداد هشت دستگاه ماشین آلات مازاد و اسقاط از قبیل بتونیر، موتوربنزینی، دامپر و لیفتراک را از طریق برگزاری مزایده عمومی به فروش رساند.
داوطلبان شرکت در مزایده می توانند برای کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اوراق مزایده از تاریخ ۸۴/۱۲/۱ تا ۸۴/۱۲/۱۱ در ساعات اداری به نشانی: خیابان طالقانی، مقابل ساختمان وزارت نفت، ساختمان شماره ۱۸۵، طبقه ششم مراجعه نمایند.
بدیهی است بانک در رد یا قبول یک یا تمامی پیشنهادات مختار است.

اداره کل تدارکات
اداره معاملات عمومی

(مجوز شماره ۷۱۸۱)

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
شرکت پالایش نفت بندرعباس (سهامی خاص)

نوبت دوم

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله ای شماره ۸۴/۵۰۱

خدمات مورد نیاز آبدار خانه ها و تهیه و تأمین و توزیع یخ مصرفی

شرکت پالایش نفت بندرعباس در نظر دارد، انجام خدمات فوق را که شرح کامل آن در اسناد مناقصه قید گردیده با مشخصات و شرایط کلی زیر از طریق مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

شرح مختصر کار
سرویس دهی چای، آب، یخ و همچنین پذیرایی و سرویس دهی به مهمانان و کارکنان، نظافت عمومی آبدارخانه ها و فروف و تهیه و توزیع یخ مصرفی موردنیاز پالایشگاه

مدت پیمان
مدت اجرای این پیمان برای یکسال شمسی (۳۶۵ روز) می باشد.

شرایط پیمانکاران متقاضی
- ۱- داشتن شخصیت حقوقی.
- ۲- داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع مناقصه.
- ۳- داشتن توانایی مالی و همچنین امکانات، ماشین آلات، نیروی لازم و توانایی انجام کار.
- ۴- توانایی ارایه ضمانتنامه شرکت در مناقصه به میزان ۷۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال و همچنین حداقل ۱۰٪ مبلغ کل قرارداد (در صورت برنده شدن) به عنوان تضمین انجام تعهدات.
- ۵- ارایه مدارکی دال بر دارا بودن خط مشی و نظام مدیریت HSE متناسب با موضوع پیمان.

از کلیه پیمانکاران علاقه مند و واجد شرایط دعوت می شود ضمن اعلام آمادگی کتبی برای شرکت در مناقصه از طریق تعاریف ذیل، فرم مدارک لازم و شرایط پذیرش پیمانکاران در مناقصات/ استعلام بها، شرکت پالایش نفت بندرعباس را که در شبکه اطلاع رسانی این شرکت در هشت صفحه به نشانی WWW.BAORCO.COM موجود می باشد را با دقت کامل و به همراه مدارک مربوطه بلافاصله پس از چاپ آگهی نوبت اول تا حداکثر هفت روز کاری پس از انتشار آگهی نوبت دوم به نشانی بندرعباس- صندوق پستی ۷۹۱۳۵/۳۱۸۴ شرکت پالایش نفت بندرعباس، دفتر امور قراردادها، اتاق ۱۳۵ ارسال یا توسط نماینده آن شرکت تحویل نمایند تا ظرف هفت روز پس از مهلت فوق از شرکت کنندگانی که مورد تأیید مراجع ذیربط قرار گرفته و امتیاز لازم را اخذ نموده اند برای دریافت اسناد و مدارک مناقصه، دعوت به عمل آید. ضمناً به درخواستها و مدارک واصله بعداز مدت مذکور ترتیب اثر داده نمی شود و این شرکت در نظر رد یا قبول هر یک یا همه پیشنهادات مختار است.

تلفنهای تماس: ۵۵۶۴۱۸۰-۵ (۰۷۶۱) داخلی ۳۱۵۷ و ۳۱۶۲
تلفاکس: ۵۵۵۴۲۹۵ (۰۷۶۱)
سایت اینترنتی ما: WWW.SHANA.IR
WWW.BAORCO.COM
پست الکترونیک: COUNTR-DEP@BAORCO.COM

روابط عمومی